

رقابت نهانوندیان و دولتی‌ها

رضا غیبی

■ انتخابات رییس و هیات ریسه اتاق ایران ۲۵ خرداد بر گزار می‌شود. علینقی خاموشی، محمد نهانوندیان و شجاع‌الدین بازر گانی که هر کدام خود را شایسته و ارجح‌تر از دیگری می‌دانند رقابت ننگانگی برای تصاحب کرسی ریاست پارلمان بخش خصوصی با یکدیگر دارند. اعضای هیات ریسه نیز از مدت‌ها پیش برگزاری جلسهٔ متعدد با اتاق‌های شهرستان‌ها را در دستور کار خود قرار داده و از این‌س طریق عملا فعالیت‌های انتخاباتی خود را آغاز کرده‌اند. اعضای هیات ریسهه اتاق ایران در حالی اقدام به استفاده‌نادرست از جایگاه خود برای انتخابات پیش رو کرده‌اند که هنوز هیچ گزارشی از عملکرد آنها در این دوره به اعضا ارایه نشده است تا رای دهندگان بتوانند با استناد به آن تصمیم درستی اتخاذ کنند. فارغ از سوءاستفاده اعضای هیات ریسهه از موقعیت خود و جمع‌آوری رای از مدت‌ها پیش و عدم ارایه گزارش عملکرد، انتقاداتی همچون عدم استقلال و وابستگی برخی اعضا به دولت، تأثیرپذیری بیش از حد اتاق ایران از وزارت بازرگانی و صنایع و معادن و عدم رعایت اصول نوین مدیریت و حاکمیت سازمانی نیز به اعضای هیات ریسه و رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران وارد است. عملکرد نه چندان مطمئن نهانوندیان در مسند ریاست اتاق و عدم رعایت حاکمیت سازمانی و رییس محور شدن پارلمان بخش خصوصی در نهایت به تمرکزگرایی شدید در کنفدراسیون اتاق‌ها و تشکل‌ها منجر شده است. این امر در کنار سایر مواردی که فعالان بخش خصوصی همواره از آن انتقاد کرده‌اند از جمله نقاط ضعف دوره ریاست نهانوندیان در اتاق ایران است. در کنار انتقادات وارده به شیوه اداره پارلمان بخش خصوصی توسط نهانوندیان، عملکرد او چهره کارزماتیک وی طرفدارن بسیاری در بین فعالان بخش خصوصی دارد و به عقیده آنها نهانوندیان بهترین گزینه برای ریاست اتاق ایران است. انتخاب مجدد نهانوندیان به‌عنوان رییس اتاق ایران با اما و اگر همراه است؛ چرا که بخش اعظمی از فعالان بخش خصوصی بر انتخاب مجدد وی تأکید دارند و در مقابل حامیان علینقی خاموشی، شجاع‌الدین بازرگانی و طیف خواستاران تحول سعی دارند با زیر سوال بردن عملکرد نهانوندیان و برجسته‌سازی نقاط ضعف مدیریتی وی، فضا را به نفع کاندیداهای مورد نظر خود تغییر دهند. بی شک ناکامی نهانوندیان در این دوره از انتخابات رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران کام دولت را شیرین‌تر خواهد کرد؛ چرا که رییس فعلی اتاق ایران با وجود تعامل نزدیک با دولت، در برخی موارد با ایستادگی در برابر خواسته‌های مسئولان، خاطر آنان را امکدر کرده است. نهانوندیان در هفتمین دوره انتخابات رییس و هیات ریسهه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، سایه سنگین رقیبایی همچون شجاع‌الدین بازرگانی و علینقی خاموشی را نیز احساس می‌کند. شجاع‌الدین بازرگانی که با ادغام وزارت نفت و نیرو، امیدهای خود برای معاونت وزیر نفت را بر باد رفته می‌بیند با ورود به عرصه انتخابات هیات دارد به ریاست چهار ساله نهانوندیان در اتاق ایران پایان داده و مسندینی را که روزگاری خود شرایط جلوس نهانوندیان بر آن را فراهم کرده به خود اختصاص دهد. بازرگانی که چهار سال پیش توانسته بود به سلطه ۲۷ ساله علینقی خاموشی بر اتاق ایران پایان دهد امروز با اتکا به حمایت طیف خواستاران تحول و دولتی‌های مخالف نهانوندیان، سعی در تصاحب کرسی ریاستن اتاق ایران دارد. هرچند محمد نهانوندیان از چهره کارزماتیک در میان فعالان بخش خصوصی برخوردار است و شجاع‌الدین بازرگانی چتر حمایتی طیف خواستاران تحول را بر سر خود احساس می‌کند و دولتی‌ها هم توان خود را برای بیرون آمدن نام بازرگانی از صندوق‌های رای به کار گرفته‌اند، اما نمی‌توان از کنار رقیبی همچون خاموشی که فعالان بخش خصوصی داخلی و خارجی نزدیک به سه دهه اتاق ایران را با او می‌شناختند، گذشت. خاموشی پس از چهار سال گوشه‌نشینی این بار با تجربه‌تر از گذشته سعی دارد با انعطاف بیشتر و تعامل نزدیک با منتقدان بار دیگر ریاست پارلمان بخش خصوصی را برعهده بگیرد. در هر حال چهار روز دیگر انتخابات اتاق ایران بر گزار می‌شود و باید منتظر ماند و دید که چه کسی به عنوان رییس پارلمان بخش خصوصی معرفی خواهد شد.

تکذیب شایعه کناره‌گیری رییس اتاق ایران

■ خبر آن‌لاین: در پیی انتشار شایعه‌ها در مورد احتمال کناره‌گیری محمد نهانوندیان از رقابت‌های انتخاباتی ۲۵خرداد، روابط عمومی اتاق ایران با صدور اطلاعیه‌ای این شایعه‌ها را تکذیب کرد و از فعالان این دوره انتخابات خواست معیارهای اخلاقی را رعایت کنند. به گزارش روابط عمومی اتاق ایران، درحالی که رییس اتاق ایران همچنان در سفر مکزیک به سر می‌رد، با صدور یک اطلاعیه درصدد تکذیب شایعه کناره‌گیری محمد نهانوندیان برآمد و نقطه‌ای بر پایان شایعه‌ها گذاشت. در محافل انتخاباتی و درمیان فعالان بخش خصوصی، شایعه‌هایی در مورد فشارهای دولت برای کناره‌گیری محمد نهانوندیان از رقابت‌های انتخاباتی مطرح بود و حتی گفته می‌شد نمایان‌های امنیتی موافق حضور نهانوندیان در راس اتاق ایران نیستند اما بر اساس اطلاعیه اتاق ایران، به نظر می‌رسد آنچه به عنوان شنیده‌ها و شایعه‌های مطرح‌شده بی‌اساس بوده و محمد نهانوندیان قصد کناره‌گیری از کارزار انتخابات را ندارد.

پویا دبیری مهر: نام کم‌لش

اسدالله عسگراولادی است. از تاجر و بازرگانان بنام کشور. سال ۱۳۱۴ در تهران به دنیا آمد. نخستین حقوقی که گرفت دو ریال بود. اولین تجارتش هم خرید یک کیسه کنجد به قیمت ۵۳تومان بود که آن را به نانواپی محل فروخت ۷۰ تومان حاج‌اسدالله، دیری نگذشت که در کنار برادر بزرگ‌تر حاج‌حبیب‌الله در کنار امام‌خمینی(ره) با به پای انقلاب آمد و از امام حکم گرفت که اتاق بازرگانی را بنیان نهند.

حاج‌اسدالله سال‌هاست که بنز سوار است و ثروتی مثال زدنِ دارد اما خودش می‌گوید: هیچ‌گاه بدهکار نبوده و اهل تجارت نسیه‌ای هم نیست. خوش حساب است و نامش به تنهایی اعتباری است برای بازر. رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین حالا رویای ریاست اتاق بازرگانی ایران را هم در سر دارد. وی در گفت‌وگوی اختصاصی با «شرق» از روزگاری که بر او رفته است؛ از دیدارهای

متعدد با امام(ره)، از ماموریت ویژه‌ای که میرحسین موسوی به او داد، از دلایل عدم موفقیت اتاق بازرگانی در دوره ششم و از زندگی خصوصی‌اش و خاطره تصمیم ناکهانی‌اش برای خرید کل نمایشگاه بین‌المللی می‌گوید و هنوز هم معتقد است که کسبی جزء و کوچک است و از دیپلماسی هم هیچ نمی‌داند.

■ به نظر شما همه اعضای اتاق بازرگانی باید اقتصاددان باشند

چرا که نه. باید اقتصاددان باشند. اگر اقتصاددان نباشند، بیابند وقت خودش را تلف کنند که چی؟ کسی که الفبای اقتصاد کشور ما را نداند، نباید در اتاق برای چه کمکی؟

■ در دوره قبلی هم اقتصاددان بودند؟

خیر، اینطور نبود من به دوره قبل ایراد دارم.

■ در هیات ریسه چگونه بود؟

ترکیب مناسبی بود؛ من نمی‌توانم غیبت آنها را بکنم و

■ آقای عسگراولادی! فضای رسانه عمومی است. غیبت محسوب‌نمی‌شود.

من معتقدم هیات‌ریسه هم باید تغییر ساختاری بدهد. یک تغییری که فرصت دار باشد.

■ در آیین‌نامه جدید اتاق یک بند بر چالش‌در خصوص ترکیب هیات نمایندگان به تصویب رسیده است. این بند چیست؟

بر اساس این بند که شما به آن اشاره کردید، گفته شده اتاق‌هایی می‌توانند نمایندگان‌شان را به اتاق ایران بفرستند که حداقل دو سال از تاریخ ثبت آنها در اتاق ایران گذشته باشد و وارد سال سوم شده باشند. اگر اتاقی در دو سال اخیر ثبت شده باشد، نمی‌تواند نمایندایی در اتاق ایران داشته باشد.

■ یک نقدی به اتاق بازرگانی است مبنی بر اینکه در دوره ششم ما شاهد یکسری اتفاقاتی بودیم و اظهار نظرهایی وجود داشت از خود اعضا مبنی بر اینکه مدیریت اتاق نتوانست از بخش خصوصی حمایت کند. انتقاداتی که نوک پیکان آنها هم به رییس اتاق، آقای نهانوندیان بود. انتخبات که برگزار شد همان آدم‌های قبلی انتخاب شدند و آنطور هم که رقم می‌خورد قرار است همان آدم‌ها همچنان حضور داشته‌باشند.

البته اینطور نیست. دو نفر تغییر کردند و سه نفر قدیمی هستند. منم در اتاق طالب تغییر بودم. **■ به همین دلیل هم به طور مستقل در انتخابات شرکت کردید؟**

بله، من گله داشتم. در اولین گام مجمع فعالان اقتصادی شکل گرفت که من جزو موسسان این مجمع بودم. ولی وقتی به پای ثبت رفتند هیات مدیره انتصابی گذاشتند به جای انتخابی.

■ چه کسانی هیات مدیره را تغییر دادند؟

خودشان. همان آقایانی که تصمیم گرفتند.

■ همان آقایان یعنی کدام آقایان؟ آقای میر محمد صادقی

خیلی در این موضوع نقش داشت؟

بله. او نقش اصلی را داشت. اما همیشه می‌گفت که تقصیر از من نیست و رفقا تصمیم گرفتند. البته من به سرعت جدا شدم.

■ پس شرکت کردن در انتخابات همراه با ریسک و خطر پذیری است. من این حرکت شما را نوعی زور زارمی

تعبیر می‌کنم. نظر خودتان چیست؟

زور آزمایی را شما می‌گویید. من اسمش را می‌گذارم «تواضع».

■ یعنی این حرکت از روی تواضع شما بود؟ شرکت در انتخابات به طور مستقل تواضع است؟

بله. من پیوندم را با بزرگان قطع کردم و این یعنی تواضع.

■ اما ریسک هم بود. درست است؟

بله. ریسک هم بود. من همیشه اهل ریسک هستم. من ۶۰سال است که تجارت می‌کنم. همه تجارت ریسک است. در کلمه تجارت آن «ر» یعنی «ریسک».

■ چرا برای ریاست اتاق بازرگانی ایران نمی‌خواهید نامزد شوید؟

در اتاق تهران قصد نداشتم نامزد بشوم، اما در اتاق ایران الان در شرایطی هستم که در حال مطالعه‌ام. دارد فکرم عوض می‌شود.

■ یعنی احتمال دارد که در انتخابات هیات ریسه نامزد و رییس اتاق ایران شوید؟

هیچ چیزی بی‌احتمال نیست! احتمالات از هیچ وقت نمی‌شود کنار گذاشت. قصد خودم بر نایب‌رییس اتاق ایران بوده و هست اما یکی، دو هفته‌ای است که سر دو راهی قرار گرفته‌ام و در افکار خودم غور می‌کنم، چون می‌خواهم دوباره استقلال خودم را داشته باشم و می‌خواهم از همه دوستان سنتی‌ام جدا شوم و با دوستان جدیدم و تیمی که دارم، حرکت جدیدی را آغاز کنم. می‌خواهم پایم را جایی بگذارم که محکم و استوار بیرون بمانم. نه اینکه جایی بگذارم که لغزند و

اقتصاد

اسدالله عسگراولادی در گفت‌وگو با «شرق»:

می‌خواهم از همه دوستان سنتی‌ام جدا شوم

■ در دوره اول ریاست جمهوری آقای هاشمی‌فرسنجانی چطور؟

در همان دوره من و آقای خاموشی و چند نفر دیگر رفتیم لندن. ۱۰ روز ماندیم. اینقدر تفرلا کردیم تا نتیجه گرفتیم. در این دوره چهار ساله که بسیار هم حساس بود و آقای نهانوندیان هم رییس اتاق بودند در این کار و در این تعامل ما به هیچ وجه موفق نبودیم. ببینید آقای نهانوندیان خیلی مسافرت رفته است، اما همیشه تنه‌ارفته حتی در محافل به آقای نهانوندیان به دلیل مسافرت‌های گوناگون و زیاد و مختلف لقب «هار کوپولو» را هم دادند.

متأسفانه هیچ تیمی را با خودش نبرده است. من مخالفم. آقای نهانوندیان باید تیم با خود به مسافرت‌ها می‌برد. در هر کشوری که می‌رفت باید تیمی که در آن کشور قوی هستند و آنجا را می‌شناسند با می‌ی‌پوشند.

■ و گرنه مسافرت رفتن می‌شود سیاحت، نه تجارت و رایزنی.

می‌شود پروتکل خشک دولتی. حتی از رییس‌جمهور هم خواستیم که برای سفرهای خارجی تیم اقتصادی قوی با خود ببرد

■ آقای احمدی‌نژاد در پاسخ به این درخواست چی گفت؟
گفت به روی چشم. دستورش را داد. برخی اوقات هم می‌برد برخی اوقات هم خیر. من معتقدم که یک آدمی که در راس اتاق ایران است باید اینقدر شجاعت و قدرت داشته باشد که بتواند از آقای احمدی‌نژاد درخواست کند من به عنوان ناظر در کنار شما در هیات دولت بنشینم.

■ سال‌ها امام خمینی(ره) درباره اتاق بازرگانی حساسیت در نظر می‌گرفتیم. می‌خرم پولش را می‌دکم؟
من چک بلد نیستم بکشم. چیزی که سبب گله گذاری‌های دولت شده بود به نظر من، صیحه‌های اتاق بود. در این صیحه‌ها زیادی به اعضا آزادی انتقاد داده شد. وزیر را مد

می‌کردیم و به جای درخواست گاهی اوقات در کلماتی که ادا می‌شد توهین هم بود. اینها باعث دلخوری دولت شده بود. **■ یعنی شما معتقدید که در جلسات صبحانه خوری به نوعی دولت ووزرا محاکمه می‌شدند؟**
تقریباً. حالا اسمش را شاید محاکمه نمی‌شد گذاشت اما سوال جواب‌ها خارج از معمول عرف و اخلاق کسب و کار بود. اما راجع به گله و حرف آقای رحیمی باید بگویم که من هم در برخی اعمال هیات ریسهه و ویس اتاق ایران انتقاد داشتم و دارم. اتاق ایران باید بتواند افکار اعضا را به خوبی و به صورت پیشنهاد از دولت بخواهد. مثلاً دولت آقای احمدی‌نژاد در این شش سال خیلی کار کرده است، نمی‌شود گفت کار نکرده، اما وقتی ما می‌بینیم از نظر مسائل تحریم و بانکی دولت نتوانست تعامل بکند، اینجا اتاق بازرگانی باید به دولت کمک کند و دولت هم باید قبول کند. من هیچ وقت سه، چهار حادثه را در جریان طول زندگی‌ام فراموش نمی‌کنم. یک روز در اوایل انقلاب گفتند که زاپنی‌ها خرید نفت را از روزی ۶۰۰ هزار بشکه رساندند به ۱۰ هزار بشکه. من گفتم ما می‌رویم این مشکل را حل می‌کنیم. تعجب کردند کسانی که در راس بودند. همین آقای مهندس میر حسین موسوی به من گفت: تو حل می‌کنی؟ گفتم: بله. مگر نمی‌تولیم

■ یعنی آقای نخست‌وزیر وقت به شما و اتاق بازرگانی اعتقادنداشتند؟
معتقد نبودند، اما من گفتم ما می‌رویم و مشکل حل می‌شود. گفتند خیلی خب بروید. یک هیات سه نفره به زاین سفر کردیم و یک هفته ماندیم و موفق عمل کردیم. وقتی برگشتیم، نخست‌وزیر وقت کمیته زاین را تشکیل داد و مسولیت آن را به ما داد تا زمانی که ایشان نخست‌وزیر بود. یا زمانی که در آلمان مشکلی بود که آن را هم با آقای میر محمد صادقی و سفیر وقت ایران در آلمان حل کردیم.

■ پس شما علاوه بر اینکه یک بازرگان و تاجر موفق قوی و دی نفوذ هستید یک «دیپلمات ارشد» هم هستید؟

نه خیر. من آدم ساده‌ای هستم. من یک کاسب جزء هستم. دیپلماسی بلدنیستم.

■ پس شما علاوه بر اینکه یک بازرگان و تاجر موفق قوی و دی نفوذ هستید یک «دیپلمات ارشد» هم هستید؟

نه خیر. من آدم ساده‌ای هستم. من یک کاسب جزء هستم. دیپلماسی بلدنیستم.

■ به نظر شما با جامعه پولداری داریم؟

ما جامعه متوسطی داریم. ۱۰ درصد جامعه ما پولدار زیادی هستند یعنی سوپر پولدار هستند. ۲۰ درصد پولدار و مستغنی خوب هستند. بین ۱۰ درصد اول مفسد هم هست. ۵۰ درصد طیف متوسط جامعه را داریم. ۲۰درصد فقیر هستند و ۱۰ درصد هم زیر خط فقر هستند. به این ۱۰ درصد زیر خط فقر نباید کمک مستقیم کرد. چون مملکت را نمی‌شود با کمیته اسداد اداره کرد، اما مملکت را می‌شود از طریق کمیته امداد صاحب اشتغال کرد. کمیته امداد وجود مقدسی است اما نباید دایم در فکر کمک باشد.

■ نمایشگاهی در چین برگزار می‌شود که نمایشگاه اتومبیل است. ایران در آن نمایشگاه محصولی برای ارایه ندارد، اما شما همیشه به این نمایشگاه دعوت می‌شوید و

روبان افتتاح آن را هم قیچی می‌کنید. ماجراجوییست؟

چینی‌ها به من احترام می‌گذارند. من در سه، چهار کنفرانس بین‌المللی و جهانی حضور دارم. یکی شورای نات است و شورای خشکیار. میادله این شورا ۲۰ میلیارد دلار است که ۱۰ قلم کالاست. من اولین نفری هستم که به آلمان‌ها گفتم این اخم شما دروازه چین را به روی ما باز می‌کند. من هروقت چین می‌روم، وزیر بازرگانی چین را می‌بینم. به من هم می‌گویند در نمایشگاه اتومبیل به صورت افتخاری حضور داشته باش در سیانگ‌جیانگ یک‌نمایشگاهی است و به من می‌گویند که هر سال باید نوار این نمایشگاه را قیچی و افتتاح کنی.

■ فکر می‌کنم به زودی یکی از دانشکده‌های معتبر علوم سیاسی در دنیا به شما یک دکترای افتخاری بدهد.
من از سیاست هیچ نمی‌دانم. من کاسبی جز نیستم

■ اما اینطورها هم نیست حاج

آقای عسگراولادی، مجله فوربس که در انتشار اسامی و ثروت‌مندان بزرگ جهان فعالیت دارد، نام شما را با دارایی ۴۰۰میلیون دلار ذکر کرده است!

اشتباه است. اگر یک صف‌رش را هم برداری به من نمی‌خورد، من اگر ۴۰۰ میلیون دلار داشتم اینجا چی کار می‌کردم؟ می‌رفتم بالای قله مانوند استراحت می‌کردم.

■ خوب شما کسب و کار را دوست دارید.

من کار را دوست دارم اما این حرف‌ها هم بیخودی است و تبلیغ منفی است. من دارای این ثروت نیستم و هیچ وقت هم نداشتم. این عددی را که شما می‌گویید من به شدت تکذیب می‌کنم.

■ اما خود شما گفتید که به غیر از من فقط پنج نفر دیگر پولدارتر در ایران هست.

من هیچ وقت این را نگفتم. گفتم در اتاق بازرگانی پنج نفر دیگر از من پولدارتر هستند.

■ اتاقی‌ها یعنی اعضای اتاق بازرگانی پولدارترین آدم‌های کشورنیستند؟
خیر.اصلانیستند.

■ البته من هم با نظر شما موافق هستم که اعضای اتاق بازرگانی پولدارترین‌ها نیستند. کسانی که کشور هستند که یک جیب‌شان چند تا از اعضای اتاق را می‌خرد.

به هر جهت این یک تعبیری بود از حرف‌های من. مثلاً گفته بودند که من «مپراتورم» در صورتی که من می‌گویم من «مپراتور خانواده‌ام» هستم. من میلیارد هستم اما این ادعا توضیح دارد.

■ الان هر کس اگر بالای بلوار کشاورز خانه داشته باشد،

میلیارد هست دیگر.
هر جایی داشته باشی. مسگرآباد هم داشته باشی میلیارد هستی. اگر ۵۰۰ متر هم باشد میلیارد هستی.

■ خب البته همه در خانه ۵۰۰متری زندگی نمی‌کنند!

پس همه میلیارد نیستند. **■ اما شما میلیاردترین‌ها نیستید. بزرگ‌ترین تجارت‌شما با کدام کشور بوده و رقم آن چقدر بوده است؟ کوچک‌ترین آنکه شروع کارتان بوده که تجارت کنجد با سود ۱۷۰ریالی بوده است.**

من با همه جای دنیا مراده تجاری داشتم. من با ۹۰کشور تجارت می‌کنم. در کار خشکبار سه بار خودم و سه بار هم امیرعلی، پسرمر صادر کننده نمونه شدیم. قبل از انقلاب به آمریکا زهره سبز صادر می‌کردم.

■ شما در آمریکا و خاصه در منتهن هم خیلی شناخته شده‌اید.

بله. من در منتهن در اتحادیه خشکیار عضواین اتحادیه بودم. به دلیل صادرات وسیع و تنها کسی بودم که از ایران تاکنون عضو این اتحادیه بوده است. اما الان ۲۰ سال است روابط با آمریکا قطع است. ۱۰ سال بعد از انقلاب رابطه داشتیم اما قطع شد.

■ حاج آقای عسگراولادی شما چرا اتومبیل «بنز کومپر سوز سفید» سوار می‌شوید؟

من معتقدم به عنوان یک تاجر باید بهترین ماشین را سوار شوم. چون همیشه خارجی خیلی دارم. باید بایند که من آدم خاصی هستم و معمولی نیستم. من بهترین خانه و بزرگ‌ترین انبار را در تهران دارم. در کار تجاری داشتن یک ماشین خوب برای یک تاجر و داشتن یک خانه خوب جزو سرمایه‌های یک تاجر است. همین طور داشتن بهترین همسر که من دارم.

■ شما همیشه همسر خودتان را با خود به مسافرت‌های خارجی می‌برید. دلیلش چیست؟

من همه جا همسر را هم با خودم می‌برم. در اکثر کشورهای دنیا طرف‌های تجاری من همسر را می‌شناسند. حتی با چادر هم که می‌رود او را می‌شناسند. من سه سفر در پیش دارم به بوایست، به مسکو و جایی دیگر که همه جا همسر را هم می‌برم. نمی‌شود در این تهران گفتم هرگز کالایی را نسیه نمی‌خرم. به اندازه وسعم کار می‌کنم.

■ در یک معامله بزرگ با یک تاجر آلمانی ضرر میلاردی کرده بودید اما دوباره فرش‌های فروخته را خریدید و زیر فولتان در معامله نازید؟ ماجرا چه بود؟

از این ضررها زیاد است اما هیچ‌گاه صفحه کارم در اسفندماه با ضرر بسته نشده است. من خوش‌حساب‌ترین مالیات بده تهرانم. وجوهات شرعی هم که طبقه‌بام است.

پشت پرده جنگ نفتی در اوپک

۷- تاریخ اوپک اختلاف بین اعضا را کم ندیده است. اما معمولاً اختلافات داخل جلسه بسته می‌ماند و رسانه‌ای نمی‌شد. گاه حتی «تحتفظ» برخی کشورها به صورت غیررسانه‌ای زیر پباینه کنفرانس نوشته می‌شد. در کنفرانس ۱۵۹ هم می‌توانست چنین شود، با تخلف ۱/۴ میلیون بشکه‌ای را رسمی می‌کردند یا اعلام می‌کردند در یک جلسه دیگر موضوع را بررسی خواهند کرد یا یک رقم کوچک را به تولید رسمی اضافه می‌کردند. می‌توانست گزینه‌های بسیاری انتخاب شود تا گزینه فروپاشی اتحاد اعضا انتخاب نشود، آن هم در دوره ریاست ایران.

۸- اقتصاد جهانی در حال دست و پا زدن است. هیچ‌کس به مردم عادی مصرف‌کننده انرژی در کشورهای توسعه‌یافته نمی‌گوید که دولت‌های‌شان معادل قیمت نفت یا کمی بیشتر از آن را به عنوان مالیات به «جیب» می‌زنند. آنچه در خبرها می‌آید، این است که «وپک» اجازه افزایش تولید نفت را برای کاهش فشار بر مصرف‌کنندگان نداد. حالا رییس اوپک کیست؟ «ایران» پس سعی می‌کنند ایران را «مرتسک» اقتصاد جهانی کنند. اینجا بیسم آن می‌رود که «پوست خربزه» زیر پای ریاست ایران گذاشته باشند.

۹- عربستان با بحران داخلی روبه‌روست. منطقه آبستن حوادث بسیاری است. اوضاع بحرین فاجعه‌آمیز شده و بمن دستخوش تحول بزرگی است. کویت، قطر و امارات هم هر یک به گونه‌ای «آتش زیر خاکستر» دارند. شاید نفت فرصت «بازی بزرگ» عربستان بود تا در یک حرکت از پیش طراحی‌شده، خود را منجی اقتصاد جهانی معرفی کند و برای خود «حمایت» بخرد و دیگران را از «چشم» ببندارد. وقتی اخبار نشریات و آژانس‌های خبری بزرگ دنیا را زیر ذره‌بین بگذاریم، می‌توانید لایه‌های «بازی عربستان» را دریابید. این بازی بسیار پیچیده طراحی شده است.

۱۰- برخی معتقدند «ایران» پیروز اجلاس اوپک بود که نگذاشت عربستان به خواسته‌اش برسد. نماینده ایران در هیات عامل اوپک هم اختلاف بین اوپکی‌ها را به اختلاف بین اعضای یک خانواده تشبیه کرده و آن را طبیعی دانسته است. سوال این است که اگر اختلاف یک خانواده به بیرون از خانواده «درز» کرد و تبدیل به یک جنجال شد آیا بازهم «پدر» در مدیریت خانواده‌اش موفق عمل کرده است؟ بی‌تردید خیر. ۱۱- می‌توان این سناریو را جدی گرفت که عربستان در بازی اوپک عملاً در جایی نشست که این اختلاف ایجاد شود و طوری هم عمل کرد که این جنگ «علنی» شود. بعد برای خودش در عرصه بین‌المللی و وضعیت فرنج اقتصاد جهانی «اعتبار» بخرد و ریاست ایران را در اوپک «تنش‌زا» نشان دهد. درست است حداقل پنج کشور دیگر هم مخالف سیاست عربستان بودند اما رییس ایران بود و در «ریاست» او جنجال ایجاد و اقتضای جهانی از «وپک» تأمید شد. اوپک در موقعیت بدتر از «چهارشنبه جنگی» نیز قرار گرفته بود اما این‌طور علنی روبه‌روی خودش نایستاده بود. حالا باید در دوره ریاست ایران این اتفاق بیفتد؟

۱۲ - گروهی معتقدند، با عدم افزایش سقف تولید، خطر از بیخ گوش کشورهای اوپکی گذشته و قیمت نزول نخواهد کرد. اگر عربستان یکجانبه، تولیدش را افزایش دهدد و ایالات متحده به درخواست چند نفر از نمایندگان کنگره‌اش برای بازکردن مخازن استراتژیک نفتی، پاسخ مثبت دهد و حالا که در این قیمت‌ها بالا، کشورها تقریباً هرچه دارند تولید می‌کنند و این مشکل لیبسی، بحرن و بمن حل شود آیا قیمت‌ها باز هم پایین نخواهند آمد؟ آن‌وقت دست‌ور اجلاس ۱۵۹ جز «اختلاف» و «مرتسک‌سازی» آن هم در دوره ریاست ایران چه خواهد بود؟!

۱۳ - آنان که از اجلاس یک‌صد و پنجاه و نهم اوپک «برچم پیروزی» ساختند «تشنه پیچیده» جنگ نفت را زیر ذره‌بین نبرده‌اند. ایران هم می‌توانست اجماع را حفظ کند، هم «بانی» افت قیمت نفت نشود، هم با «باز» بنشیند و هم با «کبوتر» بلند شود. همچنین اجلاس را می‌سروصدا بر گزار کند و با «دبه بستان» نظرات میانه را بر «کرسی» بگذارد. اما این کار ریزبینی می‌خواست، دیپلماسی گسترده می‌خواست و دیپلمات‌های ورزیده.

۱۴ - درست است اقتدار عربستان در اوپک در اجلاس ۱۵۹ شکست. اما اگر حریف موضعی را واگذار کند تا «موضع بزرگ‌تری» را تصاحب کند آیا باز هم «ما «پیروزم». معتقدم سربس وزارت نفت حالا باید تزهوشی کند و به‌عنوان ریاست اوپک این «پالس» را به دنیا بفرستد که اوپک می‌تواند به عنوان یک تاجر باید بهترین ماشین را سوار شوم. چون همیشه خارجی خیلی دارم. باید بایند که من آدم خاصی هستم و معمولی نیستم. من بهترین خانه و بزرگ‌ترین انبار را در تهران دارم. در کار تجاری داشتن یک ماشین خوب برای یک تاجر و داشتن یک خانه خوب جزو سرمایه‌های یک تاجر است. همین طور داشتن بهترین همسر که من دارم. **■ شما هیچ‌گاه در کار واردات نبودید؟**
هرگز. دنیا من را با صادرات می‌شناسد و من هم از اول در کار صادرات بودم. صادرات را عبادت می‌دانم. من هرگز از هیچ‌بانکی وام نگرفتم.هم هرگز کالایی را نسیه نمی‌خرم. به اندازه وسعم کار می‌کنم.

■ در یک معامله بزرگ با یک تاجر آلمانی ضرر میلاردی کرده بودید اما دوباره فرش‌های فروخته را خریدید و زیر فولتان در معامله نازید؟ ماجرا چه بود؟

پیش می‌روند، ایران کجای این میدان خواهد ایستاد. میدانی که دیروز در وین بود امروز...